

२ २८६ पीएचडी-स्थानानां आवेदनप्रक्रिया १९ जूनतः आरभ्यते, प्रवेशः JRF-NET आधारेण दीयते

३ अजय देवगनः रोहितशेट्टी च 'गोलमाल ५' कृते सज्जौ, कथा अपि सज्जा अस्ति

४ रमणायनम्, कः ईश्वरस्य प्रतिभूः? स जातो येन जातेन याति वंशः समुन्नतिम्। परिवर्तिनि संसारे मृतः को वा न जायते।।

सुभाषितम्
रूपयौवनसंपन्नाः,
विशालकुलसंभवाः।
विद्याहीनाः न शोभन्ते,
निर्गन्धाः इव किंशुकाः।।

अर्थात्- जिस प्रकार किंशुक के फूल देखने में सुंदर होते हैं किन्तु सुगन्ध हीन होते हैं, उसी तरह जो रूपवान, युवा और विशाल कुल का होने से भी यदि विद्याहीन है तो वह कभी शोभायुक्त नहीं होता है। उसे मूर्ख ही गिना जाता है।

प्रतिदिन नवीनतम हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्स्यथ
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
[himsanskritvartah](http://himsanskritvartah.com)
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

**एकदिवसीय क्रिकेट-
क्रीडायां भारतस्य स्मृति
मन्थाना षड्वर्षानन्तरं पुनः
प्रथमस्थानं प्राप्तवती**

हिमसंस्कृतवार्ताः - आईसीसी इत्यस्य महिलाणां एकदिवसीय क्रिकेट-क्रीडायां भारतस्य स्मृति मन्थाना षड्वर्षानन्तरं पुनः प्रथमस्थानं प्राप्तवती। अष्टाविंशतिः वर्षाया एषा क्रीडिका सप्तविंशत्युत्तर-सप्तशत रेटिङ्ग-इति-अङ्केः सह दक्षिण अफ्रिकादेशस्य लौरा वोल्वाड इत्येनां अतिक्रम्य शीर्षस्थानम् अवाप्नोत्।

**विदेशमन्त्रालयेन इरान्-
इस्राइल्-देशयोः
भारतीयनागरिकाणां
साहाय्यार्थं च नियन्त्रण-
कक्षस्य स्थापना कृता अस्ति**

हिमसंस्कृतवार्ताः - विदेशमन्त्रालयेन इरान्-इस्राइल्-देशयोः वर्तमानस्थित्योः निरीक्षणार्थं, भारतीयनागरिकाणां साहाय्यार्थं च सप्तदिवसात्मकस्य अहोरात्र्योः नियन्त्रण-कक्षस्य स्थापना कृता अस्ति। बहुविध-सहायिका-टोल-फ्री इति सङ्ख्या च प्रकाशितास्ति, संख्यास्ति 1800118797 इति। अनेनैव सह ईमेल क्लाटसप् आदीनामपि व्यवस्था विहितास्ति।

**ईरान-देशस्य तेहरान-
नगरे भारतीय-दूतावासेन
भारतीयच्छात्राः सुरक्षा-
कारणात् बहिः नीताः**

हिमसंस्कृतवार्ताः - ईरान-देशस्य तेहरान-नगरे भारतीय-दूतावासेन भारतीयच्छात्राः सुरक्षाकारणात् नगरात् बहिः नीताः सन्ति। विदेशमन्त्रालयः एकस्मिन् वक्तव्ये अवदत् यत् अन्ये निवासिनः ये परिवहनविषये स्वावलम्बिनः सन्ति, ते अपि परिवर्तमानां स्थितिं दृष्ट्वा नगरात् बहिः गन्तुं सूचिताः सन्ति। केचन भारतीयाः आर्मेनिया-देशस्य सीमायां ईरान्-देशात् निर्गन्तुं सुलभतां प्राप्तवन्तः। भारतीयदूतावासः सर्वविध सम्भव साहायतां प्रदातुं समुदायेन सह निरन्तरं सम्पर्के अस्ति।

**भारतस्य बृहत्तमस्य गतिशक्ति-
मल्टी-मोडल-कार्गो-टर्मिनल्
इत्यस्य उद्घाटनम् अकरोत्
रेलमन्त्री अश्विनीवैष्णवः**

हिमसंस्कृतवार्ताः - रेलमन्त्री अश्विनीवैष्णवः भारतस्य बृहत्तमस्य गतिशक्ति-मल्टी-मोडल-कार्गो टर्मिनल् इत्यस्य उद्घाटनम् हरियाणायाः मानेसरति क्षेत्रे अकरोत्। अस्मिन् अवसरे, श्रीवैष्णवः उक्तवान् यत् पञ्चचत्वारिंशत् एकड इति परिमितेषु क्षेत्रेषु विस्तृते कार्गो-टर्मिनल् इत्यत्र सार्धचतुर्लक्षपरिमितानां वाहनानां वहनक्षमता अस्ति। सः अवदत् यत् अष्टोत्तरैकशतपरिमितानि मल्टीमोडल् कार्गो टर्मिनल्स् इति अधुना सिद्धानि सन्ति

**विकसितभारतम् केवलं स्वप्नः एव न अपितु एकं
निश्चितं गन्तव्यम् अस्ति- उपराष्ट्रपतिः जगदीपधनखडः**

हिमसंस्कृतवार्ताः - उपराष्ट्रपतिः जगदीपधनखडः अवदत् यत् विकसितभारतम् केवलं स्वप्नः एव न अपितु एकं निश्चितं गन्तव्यम् अस्ति, यद्धि सुदृढज्ञानार्थव्यवस्थायां संचालितम् अस्ति। पाण्डिचेरी विश्वविद्यालयस्य छात्रैः संकायसदस्यैः, कर्मचारिभिः च सह संवादं अददात्।

कुर्वन् सः देशं विकसितभारतस्य दिशि नयनाय प्रमुखहितधारकत्वेन यूनां छात्राणां च महत्त्वपूर्णं भूमिकां प्रकाशितवान्। शिक्षायाः महत्त्वं प्रकाशयन् उपराष्ट्रपतिः अवदत् यत् शिक्षा एका महती समानतायाः कारिका अस्ति, या असमानतां नष्टं करोति। भारतस्य पारम्परिकगुरुकुलव्यवस्थायां पुनरागमनस्य आधारभूतमूल्यानां पुनरागमनस्य आग्रहपूर्वकं शिक्षायाः वस्तुकरणं व्यावसायिकीकरणं च विरुध्य सञ्चेतना अददात्।

**अहमदाबादविमानदुर्घटनायां प्रायः द्विषष्ट्योत्तरैकशतं यावत्
मृतानां डीएनए इति परीक्षणं सफलतापूर्वकं जातम्**

हिमसंस्कृतवार्ताः - अहमदाबादविमानदुर्घटनायां प्रायः द्विषष्ट्योत्तरैकशतं यावत् मृतानां डीएनए इति परीक्षणं सफलतापूर्वकं जातम्। गुजरातस्य गृहराज्यमन्त्री हर्षसङ्घवी सोशल मीडिया इत्यत्र लिखिते सन्देशे सूचनां प्रदत्तवान्। राज्यसर्वकारः केन्द्रीयसंस्थाभिः सह मिलित्वा न्यायिक विधी-औपचारिकतां द्रुततया कुर्वन् अस्ति। सम्प्रति एयर इण्डिया इत्यस्य अहमदाबादतः लन्दन-नगरं प्रति घातकविमानदुर्घटनायान्तरं नूतनेन सङ्केतेन सह विमानसेवा समारब्धा। परञ्च विमानस्य अनुपलब्धतायाः कारणात् यात्रा स्थगिता।

**जी-७ राष्ट्राणां नेतारः इस्राइल्-देशस्य आत्मरक्षायाः
अधिकारः अस्तीति सुनिश्चीयः पश्चिम एशियादेशे
शान्तिं स्थिरतां चानेतुं प्रतिबद्धतां प्रकटितवन्तः**

हिमसंस्कृतवार्ताः - अमरीकादेशस्य राष्ट्रपतिः डोनाल्ड ट्रम्प इत्येषः जी-७ सप्त शिखरसम्मेलनात् पूर्वमेव निर्गत्य इस्राइल्-इरान्-देशयोर्मध्ये तीव्रसङ्घर्षस्य मध्ये वाशिङ्गटन्-नगरं प्रत्यागतवान्। अत्रान्तरे, विश्वनेतृभिः पश्चिम एशियादेशे डी-एस्केलेशन् इत्यस्य आग्रहाय संयुक्त-वक्तव्यस्य प्रकाशनात् कतिपयहोराणामनन्तरम् एव एतत् कार्यम् अभवत्।

**अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम्भारतीय-
ऋतुविज्ञानविभागेन सौराष्ट्र-कच्छक्षेत्रयोः**

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारततुविज्ञानविभागेन सौराष्ट्र-कच्छक्षेत्रयोः अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम्। देशस्य अन्येषु केषुचित् भागेषु यथा सौराष्ट्र, कच्छ, पश्चिमबङ्गाल, ओडिशा, बिहार, झारखण्ड राज्येषु आगामिषु चतुर्विंशति होरासु तीव्रवज्रपातैः सह प्रचण्डवृष्टिः निरन्तरं भविष्यति। विभागेनोक्तं यत् बिहारे, झारखण्डे, मध्यप्रदेशे, राजस्थाने च अद्य वज्रपातस्य, विद्युद्योतनस्य च सम्भावना वर्तते। अद्य अपराले दिल्ली-क्षेत्रे वर्षा अभवत्, येन ग्रीष्मस्य तत्प्रातापे न्यूनतागता। नोएडा-गुरुग्राम-नगरयोः केषुचित् भागेषु तीव्रवायुना सह प्रचण्डवृष्टिः अभवत्। ऋतुविभागेन शुक्रवासरपर्यन्तं हरियाणा पञ्जाब-उत्तरप्रदेशैः सह दिल्ली-एनसीआर-क्षेत्रे झंझावातं समेत्य लघुतः मध्यम-वृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम्।

२८६ पीएचडी-स्थानानां आवेदनप्रक्रिया १९ जूनतः आरभ्यते, प्रवेशः JRF-NET आधारेण दीयते

हिमसंस्कृतवार्ता:-

शिमला।

हिमाचलप्रदेशविश्वविद्यालये (एचपीयू) पीएचडी-प्रवेशार्थ आवेदनपत्राणि १९ जूनतः स्वीकृतानि भविष्यन्ति। अस्मिन् समये एचपीयू-शिमलायाः विभिन्नेषु विभागेषु २८६ पीएचडी-स्थानानां प्रवेशप्रक्रिया सम्पन्ना भविष्यति। यूजीसी इत्यस्य नूतननियमानुसारं एतेषां आसनानां प्रवेशपरीक्षा न भविष्यति, परन्तु जेआरएफ-नेट-अङ्कानां आधारेण

प्रवेशः दीयते। हिमाचलप्रदेशविश्वविद्यालये पीएचडी-प्रवेशस्य समयसूची प्रकाशिता अस्ति। पीएचडी इत्यस्य विभिन्नविभागेषु २८६ आसनानि पूरयितुं १९ तः ३१ जूनपर्यन्तम् ऑनलाइन आवेदनं कर्तुं शक्यते। एचपीयू-अध्ययनस्य डीन प्रो. बी. के. शिवरामः पीएचडी-प्रवेश-कार्यक्रमं विमोचयन् प्रत्येकस्य विभागस्य आसनानि पृथक् पृथक् सूचितानि इति अवदत्। प्रत्येकस्मिन् विभागे अतिरिक्तवर्गाणां आसनानि पृथक् पृथक् निर्धारितानि सन्ति। अस्य अन्तर्गतं विश्वविद्यालयस्य कर्मचारिणां, शिक्षकाणां, महाविद्यालयस्य शिक्षकाणां, विदेशीयानां छात्राणां कृते अपि आसनानि पृथक् पृथक् स्थापितानि सन्ति। अधुना विश्वविद्यालये पीएचडी-प्रवेशार्थ नूतनाः नियमाः कार्यान्विताः सन्ति। अस्य अन्तर्गतं केवलं JRF तथा NET उत्तीर्णाः छात्राः एव पीएचडी-मध्ये प्रवेशस्य योग्याः भविष्यन्ति।

HP Congress: सर्वैः सह समन्वयं कृत्वा भविष्यति प्रदेशाध्यक्षस्य निर्णयः- प्रदेशप्रभारी रजनी पाटिलः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। शीर्षनेतृत्वं सर्वेषां नेतृणां परस्परं समन्वयं कृत्वा एव काङ्ग्रेसप्रदेशाध्यक्षपदस्य निर्णयं करिष्यति। काङ्ग्रेसस्य राष्ट्रीयध्यक्षः मल्लिकार्जुनखड्गे इत्यनेन स्पष्टतया उक्तं यत् कस्यापि प्रकारस्य विवादः न भवेत्। परस्परसहमत्या निर्णयः करणीयः, तदनन्तरं अत्र काङ्ग्रेसकार्यकारिणी निर्मातव्या। अवधेयं वर्तते यत् रविवासरे विनयकुमारः राष्ट्रीयध्यक्षेण सह चर्चां कृतवान् आसीत्, यः विशेषतया वार्तायां देहलीनगरं आहूतः आसीत्। तेन सह वार्तालापं कृत्वा स्पष्टं जातं यत् राज्यकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्षः कः भविष्यति इति सर्वैः नेतृभिः सह परस्परं परामर्शं कृत्वा एव निर्णयः भविष्यति। एतावता दलस्य शीर्षनेतृत्वं तस्य विषये चिन्तयति यत् आवश्यकं नास्ति प्रतिभासिंहमहोदयायाः अस्मात् पदात् नवृत्तिः भवेत्, परन्तु यथा नेतृणाम् नामानि शीर्षनेतृत्वं प्रति गतानि अत्र च सहप्रभारीभिः स्वप्रतिवेदने बहवः विषयाः उक्ताः। तदनन्तरं अध्यक्षपदस्य परिवर्तनेन सह सम्पूर्णया कार्यकारिण्यां नूतनानां मुखानाम् स्थानं दातुं चर्चा भवति। यतो हि काङ्ग्रेसेन वरिष्ठनेतृणां युगं दृष्ट्वा अतः नूतनमुखेषु विश्वासं कृत्वा लाभः भविष्यति, यथा गतविधानसभानिर्वाचनेषु अभवत्। अत्र उपनिर्वाचने अपि काङ्ग्रेसेन नूतनानि मुखानि अग्रे आनीतानि आसन्, ते अपि विजयं प्राप्तवन्तः।

सङ्घटने महत् परिवर्तनं करणीयम्, यस्य कृते अत्रत्याः कार्यकर्तारः अपि सहप्रभारीभिः सह चर्चायाः समये उक्तवन्तः। अस्मिन् सभाषणे कार्यकर्तारः अवदन् यत् एतादृशाः जनाः अग्रे आनेतव्याः, येषां जनानां मध्ये उत्तमः प्रवेशः अस्ति। यतः सम्प्रति काङ्ग्रेस-सर्वकारः अस्ति, तस्मात् संस्थायाः लाभः प्राप्तुं शक्यते। दलस्य मतं यत् अनुसूचितजातिवर्गस्य कश्चन नेता अत्र अग्रे आनेतव्यः, तेषु काङ्ग्रेसदलं दृढं मुखं अन्विष्यति। अस्माद् कारणात् विनयकुमारस्य नाम अग्रे आगतं, विधायकस्य विनोद सुल्लानपुरी इत्यस्य नाम अपि अग्रे आगच्छति। कांगड़ाविषये वदन् यादविन्द्रगोमा अपि काङ्ग्रेसस्य बृहत् मुखम् अस्ति, यस्य पूर्वं अनुसूचितजातिविभागस्य राज्याध्यक्षस्य उतरदायित्वं अपि दत्तम्। परन्तु सः मन्त्रिपदं त्यक्तुं न इच्छति, यतः एतेन काङ्गड़ागण्डलस्य राजनैतिकसमीकरणेषु परिवर्तनं भविष्यति।

खड्गे हिमाचलस्य विषयेषु निरन्तरं चर्चां कुर्वन् अस्ति

दलम् इच्छति यत् सर्वैः सह समन्वयं कृत्वा नेतृः चयनं करणीयम्। आगामिषु दिनेषु मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः अन्ये नेतारः दिल्लीं गन्तुं शक्नुवन्ति इति विश्वासः अस्ति। यद्यपि मुख्यमन्त्री रजनीपाटिलमहोदया सह पूर्वमेव वार्तालापं कृतवान्, परन्तु सः अन्यैः शीर्षनेतृभिः सह अपि वार्तालापं कर्तुम् इच्छति। प्रियंका गान्धी सम्प्रति उपलब्धा नास्ति, राहुलगान्धी अपि नास्ति। सोनिया गान्धी अस्वस्थतायाः कारणेन व्यस्ता अस्ति, तस्याः विदेशयात्रायाः अपि सूचना प्राप्यते। एतादृशे सति अत्र राजनैतिकक्रियाकलापाः गतिं प्राप्नुवन्ति। काङ्ग्रेसस्य राष्ट्रीयध्यक्षः मल्लिकार्जुनखड्गे हिमाचलस्य विषयेषु नेतृभिः सह निरन्तरं चर्चां कुर्वन् अस्ति। आगामिषु दिनेषु सः केचन अधिकान् नेतृन् अपि देहलीनगरम् आहूतुं शक्नोति।

मुख्यमन्त्री सुखुः आनी इत्यत्र दिवसीय-आवासीय-विद्यालयम् उद्घाटयितुं घोषितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- आनी, कुल्लूः। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः अवदत् यत् हिमाचलं हरितं, स्वावलम्बनं समृद्धं च राज्यं कर्तुं सर्वकारः प्रतिबद्धः अस्ति। कुल्लू-मण्डलस्य निरमण्ड-उपमण्डलस्य अन्तर्गतं बागा-सराहने जनसभां सम्बोधयन् मुख्यमन्त्री एतस्य संकल्पस्य पुनः उल्लेखं कृत्वा राज्यसर्वकारेण अस्मिन् दिशि क्रियमाणानां प्रयत्नानाम् विस्तरेण उल्लेखं कृतवान्। सः अवदत् यत् वर्तमानसर्वकारः विकासस्य नूतनान् आयामान् स्थापयितुं सततं प्रयतते। अस्मिन् प्रकरणे अद्य सर्वकारेण आनी विधानसभाक्षेत्रस्य जनानां कृते विभिन्नानि विकासकार्याणि समर्पितानि आसन्। सः अवदत् यत् बागा-सराहनतः निरमण्ड-आनी उपमण्डलपर्यन्तं ८१.३० कोटिरूप्यकाणां २१ विकासयोजनानाम् उद्घाटनम्, आधारशिलास्थापनं च कृत्वा क्षेत्रस्य जनानां लाभः अभवत्। मुख्यमन्त्री १३.३५ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निशानीतः पालीपरन्तालापर्यन्तम् उन्नयनमार्गस्य, ९.५१ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य कोयलतः

बशलापर्यन्तं सम्पर्कमार्गस्य, ४.२४ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य कटरतः खादवीपर्यन्तं सम्पर्कमार्गस्य, ६.१७ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य बजौरबावडीतः थाचवापर्यन्तं सम्पर्कमार्गस्य उन्नयनकार्यस्य उद्घाटनं कृतवान्। पर्यटनस्थले जलोडीजोत इत्यत्र ६.२८ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य प्रकृतिव्याख्यानसेवाकेन्द्रस्य, ७४ लक्षरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य बशलेऊ जोय इत्यस्य समीपे स्थापितायाः १० केवी सौरचार्जिंगप्रणाल्याः, बागासराहनतः बशलेऊ जोतपर्यन्तम् अश्वमार्गस्य पुनर्स्थापनकार्यस्य च उद्घाटनं कृतवान्। मुख्यमन्त्री पंचायतीराजविभागस्य अन्तर्गतं जनसुविधायै विभिन्नप्रज्ञायतेषु निर्मितसामुदायिकभवनानां उद्घाटनमपि कृतवान् यत्र प्रायः २ कोटिरूप्यकाणि व्ययितानि।

मुख्यमन्त्री आनी विधानसभाक्षेत्रे दिवसीय-आवासविद्यालयस्य उद्घाटनस्य घोषणां कृतवान्। एतदतिरिक्तं शीर्षमेव आनीक्षेत्रे सीबीएसई-सम्बद्धं विद्यालयम् उद्घाटयितुं आश्वासनं दत्तवान्। बागा सरहानक्षेत्रस्य युनां कृते ई-कार्ट इत्यत्र ५० प्रतिशतम् अनुदानं दातुम् अपि सः घोषितवान्। जलोडीजोततः रघुपुरगढं सरेलसरं च यावत् अश्वमार्गस्य निर्माणं, बागा सराहनतः बटाड़मार्गपर्यन्तं सर्वेक्षणकार्यार्थम् एककोटिरूप्यकाणि विमोचयितुम्, आनी नगरपञ्चायतं कर्तुं च घोषणां कृतवान्। मुख्यमन्त्री सरहाने सरोवरनिर्माणार्थम् एककोटिरूप्यकाणां विमोचनस्य आश्वासनं दत्तवान्, महिलामण्डलेभ्यः एकलक्षरूप्यकाणि दातुं, बागासरहाने प्रकृतिनिकुञ्जस्य विकासस्य च घोषणां कृतवान्।

हिमाचले प्रथमवारं जाइका स्वास्थ्यक्षेत्रे प्रवेशं करोति

हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीयवित्तमन्त्रालयस्य आर्थिककार्यविभागस्य परीक्षणसमित्या हिमाचलसर्वकारस्य महत्वाकांक्षिणी परियोजनायाः सिद्धान्ततः अनुमोदनं दत्तं यत् हिमाचलस्य सर्वकारीयचिकित्सालयानां व्यवस्थां परिवर्तयितुं शक्यते। मेरालवासरे आर्थिककार्याणां विभागस्य अपरसचिवः बाह्यवित्तपोषितपरियोजनायां विषये विभिन्नराज्यैः सह संगोष्ठीं कृतवान्। हिमाचलस्य १३८४ कोटिरूप्यकाणां एषा परियोजना अपि तस्मिन् समाविष्टा आसीत्।

केन्द्रसर्वकारेण अस्याः परियोजनायाः सिद्धान्ततः अनुमोदनं दत्त्वा आगामिदिनत्रयेषु त्रयाणां आक्षेपाणां उत्तराणि अपि याचितानि सन्ति। तथापि मन्त्रालयाय अपि एषा परियोजना रोचते। पूर्वं केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्रालयेन नीतिआयोगेन च अस्याः परियोजनायाः सहमतिः दत्ता अस्ति। कुल १३८४ कोटिरूप्यकाणां एषा परियोजना हिमाचल-सर्वकारेण जापान-अन्तर्राष्ट्रीयनिगम-संस्थायाः अर्थात् जाइका-संस्थायाः वित्तपोषणार्थं प्रेषिता अस्ति। हिमाचले प्रथमवारं जाइका स्वास्थ्यक्षेत्रे प्रवेशं करोति। केन्द्रसर्वकारेण राज्येभ्यः बाह्यसहायकपरियोजनानि दातुं टोपिका स्थापिता अस्ति।

मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंहसुखो भाजपायाः उपरि वाक्प्रहारः,
तत्र द्विगुणशक्तिसर्वकारे अपि आनीक्षेत्रस्य विकासः नाभवत्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुल्लूः।

आनी, मुख्यमन्त्री अपि पुनः अवदत् यत्
व्यमन्त्री एतत् बाह्यसिराजक्षेत्रम् अस्ति,
लवासरे जयरामठाकुरः स्वयं समीपस्थस्य
नेरमण्ड सिराजस्य अस्ति, परन्तु सः
सरहाने कदापि अस्य क्षेत्रे प्रति न दृष्टवान्।
जपयाः मध्ये उपविष्टस्य भाजपाः
कुरस्य विधायकस्य लोकेन्द्रकुमारस्य
न सः उपरि व्यञ्जनां गृहीत्वा सुखः
राज्यं अवदत्, अद्यत्वे अपि भवतः
राज्यं सर्वकारः केन्द्रे अस्ति, परन्तु
सुखः अस्माकं कृते एकं नाणकम् अपि
सर्वकारे न प्राप्तम्। यदा भवतः सर्वकारः
द्विगुणं आसीत् तदा अपि केन्द्रात्
इञ्जनं प्राप्तस्य आर्थिकसाहाय्यस्य केवलं
इति दुरुपयोगः एव अभवत्।
राज्यं अभिप्रायः दृष्टाः नीतिः अपि
शिला निष्प्रयोजना। तस्मिन् एव काले
सः लोकेन्द्रकुमारः प्रतिक्रियारूपेण
क्रामणं मञ्चे स्थितं भाजपाविधायकं सम्प्रति
यत् काङ्ग्रेसपक्षे स्थितं प्रति दर्शयित्वा
स्थितिः पूर्वविधायकमहोदयः एव स्वस्य
श्रेण्याः कार्यकाले एतत् किमर्थं जातम्
तकमपि इति उत्तमम् उत्तरं दातुं शक्नोति
एतत् इति अवदत्। आनीक्षेत्रस्य
यस्मिन् भाजपाविधायकेन मुख्यमन्त्रिणः
स्थाने स्वागतार्थं मञ्चात् घोषाः
वेतम्। उद्घोषिताः। बागासरहाने

मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंह
सुखोः जनसभायां आनी इत्यस्य
भाजपाविधायकः लोकेन्द्रकुमारः
अपि जनसभां सम्बोधितवान्।
लोकेन्द्रः क्षेत्रस्य समस्याः, याचनाः
च मुख्यमन्त्रिणः समक्षं दृढतया
स्थापितवान्। मञ्चम् आरुह्य एव
लोकेन्द्रः मुख्यमंत्रीमहोदयस्य
स्वागतार्थं घोषान् उद्घोषितवान्।
विधायकः अवदत् यत् सः अस्मिन्
अवसरे सार्वजनिकनीतिविषये वक्तुं
आगतः न तु राजनीतिविषये।
सः मुख्यमंत्रीतः आग्रहं कृतवान्
यत् ३२ पंचायतानां स्वास्थ्यकेन्द्रं
निरमण्डस्य नागरिकचिकित्सालये
विशेषज्ञवैद्यपदनि रिक्तानि सन्ति।
अतः शीघ्रमेव विशेषज्ञवैद्याः
नियुक्ताः भवेयुः। एतदतिरिक्तं
दिवसीय- आवास- विद्यालयं
दत्तस्य कृतज्ञतां प्रकटयन् आनी
इत्यस्य कृते दिवस-आवास-
विद्यालयस्य आग्रहः कृतः, यस्याः
घोषणा मुख्यमन्त्री ब्याडे
जनसभायां कृतवान्। विधायकः
अवदत् यत् गतवर्षे निरमण्ड-
समेक्षेत्रे जलप्रलयेन बहवः जनाः
मृताः, बहूनि गृहाणि प्रक्षालितानि।
ग्रीनको कम्पनीं प्रति क्षतिपूर्तिं
दातुं सर्वकारेण दायित्वं न्यस्तम्
आसीत्, यत् आनी
विधानसभाक्षेत्रस्य
प्रभावितपरिवारेभ्यः अद्यपर्यन्तं न
प्राप्तम्। सः मुख्यमन्त्रिणं शीघ्रमेव
अस्मिन् विषये कम्पनीं आदेशं
दातुं प्रार्थितवान्। विधायकः
लोकेन्द्रकुमारः अपि मुख्यमन्त्री
आनी-भ्रमणाय आमन्त्रितवान्।

मायानगर्याः वार्ताः

अजय देवगन: रोहितशेठ्टी च
'गोलमाल ५' कृते सज्जौ,
कथा अपि सज्जा अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी, मुम्बई

बॉलीवुडनायकः अजय देवगनः अद्यैव 'रेड २' इत्यस्मिन् दर्शनं दत्तवान्। अजयस्य एतत् चलच्चित्रं सफलम् आसीत्। अस्य चलच्चित्रस्य अनन्तरम् अजयः अधुना 'सन ऑफ सरदार २' इति चलच्चित्रे दृश्यते। एतस्मिन् समये अजय देवगनः पुनः रोहितशेट्टी इत्यनेन सह कार्यं कर्तुं गच्छति इति वार्ता आगच्छति। उभौ अपि स्वस्य अग्रिमस्य चलच्चित्रस्य कृते सज्जौ स्तः। अजयः रोहितः च एतावता १३ चलच्चित्रेषु मिलित्वा कार्यं कृतवन्तौ। एतेषु अधिकांशः चलच्चित्रः बॉक्स ऑफिसमध्ये सफलम् अभवत्। अधुना एतत् सफलं युगलं पुनः एकत्र आगच्छति। रोहितः अजयः च 'गोलमाल ५' चलच्चित्रे दर्शनं दास्यतः। एतावता गोलमाल-फ्रेंचाइजी इत्यस्य चत्वारि चलच्चित्राणि प्रदर्शितानि सन्ति। चतुर्णां चलच्चित्रेषु बॉक्स ऑफिसमध्ये प्रचण्डः प्रतिसादः प्राप्तः। प्रशंसकाः गोलमाल ५ इत्यस्य प्रतीक्षां चिरकालात् कुर्वन्ति। अधुना च रोहितः अजयः च तस्य सज्जताम् आरब्धवन्तौ। चलचित्रस्य कथा प्राप्ता। कथा अपि लिखिता अस्ति। कथा सज्जा अस्ति। पिङ्गुविल्ला इत्यस्य वार्तानुसारं रोहित शेट्टी सम्प्रतिः राकेश माडिया इत्यस्य बायोपिक इत्यस्य चित्रोत्पलनं जॉन अब्राहमः इत्यनेन सह कुर्वन् अस्ति। सितम्बरमासपर्यन्तं चलच्चित्रं सम्पन्नं भविष्यति। आगामिवर्षस्य आरम्भे एतत् चलच्चित्रं प्रदर्शितं भवेत्। वार्तानुसारं राकेश मारिया इत्यस्य बायोपिक् इत्यस्य कार्यं समाप्तं कृत्वा रोहितः गोलमाल ५ इत्यस्य कार्यं व्यस्तः भविष्यति। रोहितः २०२६ तमस्य वर्षस्य फरवरी अथवा मार्चमासे गोलमाल ५ इत्यस्य तलपर्यन्तं नेष्यति। विवरणमनुसारं गोलमाल ५ इत्यस्य कथा नूतनैः लेखकैः लिखिता अस्ति। कथा सज्जा अस्ति। अन्तिमसंस्करणं सितम्बरमासपर्यन्तं पिधानं भविष्यति। तदनन्तरं रोहितः अजयश्च आगामिवर्षं चलच्चित्रस्य चित्रोत्पलनम् आरभेत। वार्तानुसारम् अस्मिन् समये अपि अजयेन सह अरशद वारसी, तुषार कपूरः, कुणालखेमुः, श्रेयसतलपडे, जॉनी लीवरः च दृश्यन्ते। परन्तु नायिकायाः नाम न प्रकाशितम्।

योगम् अभिज्ञातुं संस्कृतम् अनिवार्यम्- डॉ. उदयन हेगडे

हिमसंस्कृतवार्ता:- प्रवेशकुमारशुक्लः, लखनऊ)
उत्तरप्रदेश- संस्कृत- संस्थानस्य लखनऊ-
नगरस्थितस्य तत्त्वावधाने निदेशकस्य विनय
श्रीवास्तवस्य मार्गदर्शनेन सञ्चालिते "ऑनलाइन-
प्रशिक्षण- पाठ्यक्रम- निर्माण- योजनायाः" अन्तर्गते
संस्कृतभाषा- शिक्षणकक्षाणां परतया "योगस्य भाषा
संस्कृतम्" इति विषयकं प्रेरणासत्रम् आयोजनं सम्पन्नम्।
मुख्यवक्त्रूपेण राष्ट्रिय- संस्कृत- विश्वविद्यालयस्य
तिरुपतिनगरस्थितस्य व्याकरणविभागीयः
सहायकाचार्यः डॉ. उदयन हेगडे "योगस्य भाषा
संस्कृतम्" इति विषयमवलम्ब्य विवेचनं कृतवान्। सः
अवदत् यत्- २१ जून दिनाङ्के सम्पूर्णं विश्वस्मिन्
अन्ताराष्ट्रिय- योगदिवसस्य आयोजनं भविष्यति। योः
अस्माकं भारतवासिनां कृते नवविषयः नास्ति, किन्तु
तिरुपतिवर्षेभ्यः यदा विश्वस्तरेण योगदिवसस्य
आयोजनाय औपचारिक- घोषणा जाता तदा प्रभृतिः

योगदिवसस्य महत्त्वविषयकाः विविधाः कार्यक्रमाः सञ्चालिताः सन्ति। सः आह्वानं कृतवान् यत् संवादस्य माध्यमः संस्कृतभाषा एव अस्माभिः स्वीकार्य। तदीयं वक्तव्यम् आसीत् यत्- "आसनं, प्राणायामः" इत्येत्यादिकमेव योगः इति मतिः प्रचलिता अस्ति, किन्तु व्याकरणदृष्ट्या 'योग' इत्यस्य अर्थः 'सम्बन्धः' इति। योगशब्दस्य अनेके अन्येऽपि अर्थः शस्त्रनिर्दिष्टः सन्ति। यदि वयं संस्कृतभाषां सम्यक् अध्येष्यामहे तर्हि योगशास्त्रस्य सम्यक् अध्ययनं कर्तुं समर्थाः भविष्यामः यतः योगशास्त्रं संस्कृते एव उल्लिखितम् अस्ति। समागतानां स्वागतं, परिचयं च संस्थानस्य प्रशिक्षणसमन्वयकः दिव्यञ्जनः कृतवान्। शुभारम्भः शिक्षार्थिना संदीपशुक्लेन वैदिक- मङ्गलाचरणेन कृतः। सरस्वतीवन्दनं शिक्षार्थिन्या कुमुदशर्मणा, स्वागतगीतं गायत्री- शांल्लया, गीतायाः द्वादश- अध्यायस्य पायनं षड्वर्षीयेण आद्विकेन, कक्षागतानुभवः धैर्यशीलेन, सुभाषितकथनं खुशीमौर्यया, एकगतगीतं सुभाषणण्डेयेन च प्रस्तुतम्। कार्यक्रमस्य सञ्चालनं प्रशिक्षिकया आस्थाशुक्लया धन्यवादज्ञापनं दिव्यया कृतम्। शान्तिमन्त्रः ओमदत्त द्विवेदिना पठितः। अस्मिन् आभासीय-अवसरे योजनाप्रभारी भगवानसिंहचौहानः, प्रशिक्षणप्रमुखः सुधिष्ठकमारमिश्रः, समन्वयकः धीरजमैठाणी, राधाशर्मा, प्रशिक्षकः अमित सामवेदी, प्रशिक्षिका दीपमाला, संयोजकः प्रशिक्षकः सत्यमिश्रः इत्येते च समस्तशिक्षार्थिनः च उपस्थिताः आसन्।

"वन्दे संस्कृतमातरम्"
"लौकिकन्यायकोशः"
"करटदन्तन्यायः"

करटस्य {काकस्य} कति दन्ताः सन्ति इत्यस्य संशोधनं नाम निरर्थकं खलु। एवं निरर्थके कर्मणि समययापनम् इत्यस्मिन् अर्थे अस्य न्यायस्य प्रयोगः भवति।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्

रमणायनम्, कः ईश्वरस्य प्रतिभूः?

स जातो येन जातेन याति वंशः समुन्नतिम्। परिवर्तिनि संसारे मृतः को वा न जायते।।

तस्य एव जन्म सफलं यः जन्मानन्तरं स्वकुलम् उन्नतिं नयति। अन्यथा अस्मिन् परिवर्तनशीले संसारे कः मृतः जीवः जन्म न प्राप्नोति? सुन्दरः स्वस्य द्वितीयापत्यस्य (प्रथमपुत्रस्य) नाम स्वस्य दिवङ्गतपितुः स्मरणार्थं नागस्वामी इत्येव कृतवान् आसीत्। तस्य जन्म १८७८ मध्ये अभवत्। स्वस्य कुलदैवतस्य तथा संन्यासं स्वीकृतवतः अग्रजस्य स्मरणार्थं सुन्दरः १८७९ मध्ये जातस्य एतस्य द्वितीयपुत्रस्य नाम वेङ्कटेश्वरः इत्येव अकरोत्। तत्पश्चात् १८८६ मध्ये तस्य अपरः एकः पुत्रः जातः तस्य नाम नागसुन्दरम् इति कृतम्। अन्ते १८८८ मध्ये एका कन्या उत्पन्ना तस्याः नाम अलामेलुः इति। एवं सुन्दरः, अलगम्मा च एतयोः चत्वारि अपत्यानि अभवन्। बालः वेङ्कटेश्वरः वर्तनदृष्ट्या किञ्चित् विशिष्टः बालः। तस्य ज्ञातिषु मीनाक्षीनाम्नी काचित् बालिका आसीत्। सा यावत् मातुः दुग्धस्य पानं न करोति तावत् एषः अपि दुग्धपानाय न सिद्धः भवति स्म। स्वस्य बुभुक्षविषये सः अत्यन्तम् उदासीनः आसीत्। यदा सः शालां प्रवेशितः तदा तस्य नाम वेङ्कटेश्वरः इत्यस्य स्थाने वेङ्कटरमणः इति अङ्कितम् अभवत्। तदेव नाम अग्रे प्रचलितम्। लक्ष्मणः अय्यरनामा तस्य कुलस्य निकटबान्धवः तेलुगुभाषायाम् अभ्यस्तः। सः एतं बालकं 'रमण' अथवा कदाचित् 'नायन-रमणी' इत्यपि वदति स्म। नायनशब्दस्य तेलुगुमध्ये पिता इति अर्थः भवति तथापि बालकानां विषये स्नेहप्रदर्शकः अपि सः शब्दः। वेङ्कटरमणः एतस्याः तेलुगुपरम्परायाः अनुकरणं कृत्वा स्वपितरं 'नायन' इति आह्वातं प्रारब्धवान्। ततश्च अन्येपि गृहजनाः बहिःस्थाः अपि सुन्दरं 'नायन' इत्येव वक्तुमारभन्त। बालः रमणः दृढनिश्चयी आसीत्। एकदा सुन्दरः कार्यवशात् गृहात् शकटेन अन्यत्र गन्तुं प्रस्थितः। गमनात्पूर्वं शकटे उपधानद्वयं तेन स्थापितम्। तदा बालरमणः उक्तवान् 'एतयोः एकमुपधानं शकटात् अधः पतिष्यति।' पित्रा एतत्कथनं दुर्लक्षितं तथापि सत्यमेव मार्गं तयोरेकम् उपधानं नष्टम् अभवत्। रमणः भविष्यद्वटनां कथं ज्ञातवान् स्यादिति पितुः महदश्चर्यं जातम्।

वेङ्कटरमणः स्वभावेन अत्यन्तं संवेदनशीलः आसीत्। तस्य पिता सुन्दरः एकदा तस्य केनापि कारणेन तर्जनं कृतवान्। तदसहमानः एषः गृहात् निर्गतः। भोजनसमये सः नागतवान् अतः तस्यान्वेषणं सर्वैः आरब्धम्। बहुकालं यावत् अन्वेषणं कृतं तदा एषः सहायम्बामन्दिरं लब्धः। प्रायः सः तत्र मातुः सहायम्बायाः मातुसुलभं रक्षणं प्राप्तुं तत्र गतवान् आसीत्। वयसः अष्टमे वर्षे तस्य उपनयनं जातम्। वेङ्कटरमणस्य प्राथमिकशाला एकस्मिन् मण्डपे प्रचलति स्म। तत्रत्यः मुख्याध्यापकः मधुर-नायक-पिल्लैनामा आसीत्। पञ्चमकक्षापर्यन्तम् अस्मिन् विद्यालये केवलं तमिलमेव पाठ्यते स्म। सुन्दरस्य अपेक्षा आसीत् यत् तस्य पुत्राः आङ्ग्लं पठित्वा सर्वकारीयकार्यालये नियोगं प्राप्नुयुः। तथापि तिरुचुळीमध्ये कोपि आङ्ग्लं न पाठयति स्म। सुन्दरस्य अनुजः सुब्बु-अय्यरः दिण्डिगलम् इत्यत्र कार्यरतः आसीदिति उक्तम्। तत्र एकस्मिन् हिन्दूविद्यालये आङ्ग्लभाषा पाठ्यते स्म। तत्र आदौ नागस्वामी अनन्तरं च १८९१ मध्ये वेङ्कटरमणः अपि षष्ठ्यां कक्षां प्रवेशितः अभवत्। उभौ अपि भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ इव आस्ताम्। तयोः स्वास्थ्यम् उत्तमम् आसीत्। तयोः वर्तनं मैत्रीपूर्णम्। अतः बहवः बालकाः तयोः मित्राणि अभवन्। अग्रजः वृक्षेषु आरोहणं कृत्वा शाखायाः शाखान्तरं प्रति कूर्दने निपुणः अतः 'वानरः' इति तस्य नामाभवत्। अनुजः वेङ्कटरमणः क्रीडासु सर्वदा विजयशीलः अतः 'स्वर्णस्पर्शः' इति नाम्ना प्रसिद्धः अभवत्। तेन शिवस्य 'हिरण्यबाहुः' इति नाम्नः स्मरणं भवति स्म। क्रीडायां वेङ्कटरमणस्य महती रुचिः आसीत्। मित्रैः सह मुष्टियुद्धम्, नियुद्धम्, धावनम्, पादकन्दुकक्रीडा एतेषु क्रीडाप्रकारेषु सः मग्नः भवति स्म। तेन तस्य शरीरयष्टिः बलिष्ठा जाता। यदि कलहकारणात् बालकेषु मुष्टीमुष्टि प्रवृत्ता तर्हि तस्य मित्राणि मनःपूतं ताडनं प्राप्नुवन्ति स्म। सः स्वयं निर्भयः ताडनसहने सर्वदा सज्जः। तेन कारणेन तस्य समवयस्काः तस्मात् अधिकवयस्काः अपि तस्य विषये भीत्यादरयुक्ताः भवन्ति स्म।

अभिजित तोडकर 9145908156

प्रधानमन्त्री उज्ज्वलायोजनायाः अन्तर्गतं देशे अद्यावधि १० कोटि ३३ लक्षं निःशुल्कं एलपीजी-संयोजनं प्रदत्तम्

हिमसंस्कृतवार्ता: केन्द्रीय पेट्रोलियम-प्राकृतिकगैसमन्त्री हरदीपसिंहपुरी इत्यनेन उक्तं यत् प्रधानमन्त्रि उज्ज्वलायोजनायाः अन्तर्गतं देशे अद्यावधि १० कोटि ३३ लक्षं निःशुल्कं एलपीजी-

संयोजनं प्रदत्तम् अस्ति। सः सार्वजनिकक्षेत्रस्य तैलविपणनकम्पनीनां, पेट्रोलियममन्त्रालयस्य च अधिकारिणां सभां सम्बोधयन् आसीत्। अस्मिन् अवसरे सः अवदत् यत् देशः हरित-स्थायि-प्रगतिशील-ऊर्जा-स्रोतेषु ध्यानं दत्त्वा ऊर्जा-सुरक्षा-लक्ष्यं प्रति गच्छति। समागमे केन्द्रीयमन्त्री देशे सर्वत्र ८८ सहस्राणि खुदराविक्रयस्थानानां विस्तारिते जालपुटे सौरऊर्जामूलसंरचनानां स्थापनायाः समीक्षां कृतवान्। एतावता एककिलोवाट इत्यस्मात् न्यूना, त्रयः किलोवाट् वा अधिकं वा क्षमतायुक्ताः सौर ऊर्जा आधारभूतसंरचना नवशीतिसहस्रेषु आउटलेट्-स्थानेषु स्थापिताः सन्ति।

वैदिकसंस्कृतविद्यापीठे दशदिवसीय-संस्कृतशिविरस्य समापनानुष्ठानम्

हिमसंस्कृतवार्ता: डा. निशिकान्तपाण्डेयः वहिरखण्डः, हुगली।

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्याधीनस्थ श्रीसीताराम-वैदिकादशमहाविद्यालयः तथा वैदिकसंस्कृतविद्यापीठस्य यौथोग्ये दशदिवसीयसंस्कृतसम्भाषणं शिविरस्य समापनानुष्ठानं जातम्। अस्मिन् कार्यक्रमे सभापतित्वं अङ्गीकृतवान् वैदिकसनातनवर्णाश्रममठस्य मठाध्यक्षः श्रीमत् प्रज्ञानस्वरूपब्रह्मचारीमहाराजः। अत्र उपस्थिताः आसन्, विशेषातिथिः रूपेण डा. कल्यानकिशोरच्याटार्जीमहाशयः, डा. शान्तनुकुमारचक्रवर्ती, अध्यक्षः डा. अमीयकुमारदासः, प्रशिक्षकः श्रीअरिन्दम् पाडुङ्ग च। कार्यक्रमेऽस्मिन् वैदिकमन्त्रोच्चारणेन आरम्भः जातः। विद्यार्थीनां मध्ये संस्कृतनाटकम् अभवत्। तत्परं विशेषातिथिः डा. कल्यानकिशोरच्याटार्जीमहाशयः संस्कृतस्य महिमा विषये कथितवान्। स्वामीजी संस्कृतस्य माहात्म्यं वर्णनेन संस्कृतधारां प्रस्फुटितवान्। अरिन्दमपाडुङ्ग संस्कृतभाषया पठनशैलीविषये उपस्थापनं कृतम्। तत्परं शान्तनुकुमारचक्रवर्ती संस्कृतरचनाशैली विषये वक्तव्यं उपस्थापनं कृतम्। डा. अमियकुमारदासः सर्वेभ्यः धन्यवादं ज्ञात्वा अनुष्ठानस्य समापनं कृतम्। प्रायः अत्र २५ छात्राः आसन्।

सर्वोच्चन्यायालयः - केन्द्रीयचलच्चित्र-प्रमाणीकरणमण्डलेन अनुमोदितं चलच्चित्रं प्रदर्शितं भवेत्

सर्वोच्चन्यायालयेन गतदिने उक्तं यत् प्रत्येकस्मिन् राज्ये केन्द्रीयचलच्चित्रप्रमाणीकरणमण्डलेन अनुमोदितं चलच्चित्रं प्रदर्शितं भवेत्। कर्नाटकप्रदेशे तमिलचलच्चित्रस्य ठगू लाइफ इत्यस्य प्रतिबन्धस्य विषये असहमतिं प्रकटयन् सर्वोच्चन्यायालयेन उक्तं यत् जनाः विरोधं कर्तुम् अधिनियमं हस्ते न गृहीयुः इति। न्यायाधीशौ उज्जलभुयान-मनमोहनयोः पीठिका उक्तवती यत् अधिनियमराज्यस्य आप्रग्रहः अस्ति यत् केन्द्रीयचलच्चित्रप्रमाणीकरणमण्डलेन प्रमाणितं यत्किमपि चलच्चित्रं प्रदर्शितं भवेत्, राज्येन तस्य प्रदर्शनं सुनिश्चितं कर्तव्यम्। महेश रेड्डी इत्यनेन स्थापितायाः पी. आइ. एल. कर्णाटकसर्वकारेण बुधवासरपर्यन्तं प्रतिशपथपत्रं दातुं खण्डपीठेन गुरुवासरे अग्रे श्रवणायै विषयः स्थापितः।